اجرای فرایند ۸ مرحله‌ای برای حذف ارز ترجیحی نهاده‌های دامی

در حالی که دولت بر اجرای طرح حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و اصلاح نظام یارانه ای کشور تاکید دارد، کارشناسان عنوان می کنند برای اجرای این طرح فرایندی ۸ مرحله ای باید طی شود.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی(اگروفودنیوز)، به نقل از مهر، از فروردین ۱۳۹۷ که دلار ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی پا به عرصه اقتصاد ایران گذاشت، بیش از سه سال می‌گذرد؛ ارزی که تشکل‌های رسمی بخش خصوصی آن را «ام‌الفساد» اقتصاد ایران توصیف کرده‌اند.

مروری بر تجربه بیش از سه سال برقراری این ارز در جریان تجارت خارجی و بازار داخلی کشور نشان می‌دهد این ارز، به دلیل اختلاف قیمت و رانت خیز بودن، مشکلات متعددی را نه تنها برای فعالان اقتصادی درگیر در جریان تجارت خارجی و تولید داخلی بلکه حتی برای مردمی که هدف حمایتی این ارز بودند، ایجاد کرده است.

سفره مردم به مراتب کوچک‌تر شده و فعالان اقتصادی به دلیل بهره‌مندی عده‌ای از این رانت و غیررقابتی شدن فضای فعالیت، دچار مشکل شده و بعضاً از فعالیت بازماندند. تقریباً تمام تولیدکنندگان و تجار معتقدند که اجرای این سیاست از ابتدا غلط بوده و دولت باید در همان ابتدا که فاصله میان ارز دولتی و ارز آزاد چندان زیاد نبود، این سیاست را اصلاح می‌کرد در عین حال با توجه به افزایش فاصله

میان ارز ترجیحی و ارز نیمایی به اعتقاد کارشناسان در حال حاضر زیرساخت‌ها برای حذف ارز دولتی فراهم نیست.

در همین زمینه علی صفر ماکنعلی، پژوهشگر و رئیس سابق سازمان دامپزشکی مراحل عملیاتی برای اجرای تغییر در این برنامه را مورد اشاره قرار داد و گفت: نبایستی فراموش کرد که یک مدل جامع از تغییر برنامه ریزی شده شامل مجموعه‌ای از فعالیت‌ها است که یک دولت، وزیر و یا مدیران ارشد یک وزارتخانه باید برای مدیریت مؤثر فرآیند تغییر در آن مشارکت کنند. آنها باید نیازهای واقعی برای تغییر را تشخیص دهند، انگیزه‌ی برای تغییر ایجاد کنند، دانش و آگاهی لازم ایجاد کنند، حمایت سیاسی را توسعه دهند، عبور از برنامه قبلی به برنامه جدید را بصورت هدفمند مدیریت کنند، برنامه آینده پاسخگوی نیاز کشور باشد و در زمان تغییر حرکت تغییر را حفظ و بدون هزینه‌های غیر منتظره برای کشور و مردم باشد.

ماکنعلی تاکید کرد که استحضار اجرای یک برنامه تغییر نیاز مند مدیرانی ژرف اندیش، آینده نگر، با تجربه و دارای شایستگی وصلاحیت دارد و تردیدی نیست که شرط لازم برای اجرای یک برنامه تغییر وجود مدیران با تجربه و دارای شایستگی و صلاحیت است تا بتوانند سرمایه‌های اجتماعی را برای اجرای برنامه آینده جلب کنند.

وی اضافه کرد: هنگامی که دولت و یا مدیران ارشد یک وزارتخانه متعهد به تغییر در یک برنامه می‌شوند، بایستی یک رویکرد گام به گام منطقی و قابل کنترل را برای دستیابی به اهداف برنامه جدید خود ایجاد کنند و آن را بطور رسمی منتشر کنند و برای حفظ و جلب اعتماد مردم به دولت از هر گونه شتابزدگی، دستورات آنی و یا مصاحبه رسانه‌ای و متعاقباً تکذیب آن به طور جدی پرهیز کنند.

هشت مرحله برای اجرای طرح حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی

این پژوهشگر صنعت دامپروری تصریح کرد: در یک برنامه طراحی شده برای تغییر در دولت یا در یک وزارتخانه فرآیندی هشت مرحله‌ای باید دنبال شود تا تغییر با موفقیت به سرانجام برسد.

ماکنعلی گفت: **در مرحله اول** بایستی ضرورت نیاز به تغییر برای کارشناسان و مردم قابل قبول باشد و حاکمیت و یا دستگاه حاکمیتی تشخیص داده باشد که بر اساس منطق، مستندات و مصداق‌های خاص نیاز به تغییر و این تغییر ممکن است در سطح دولت، مجلس و یا وزارتخانه یا در بخش‌های پیرامونی رخ دهد ضمن اینکه ضرورت این تغییر ممکن است ناشی از عوامل مختلف اقتصادی، سیاسی و یا اجتماعی باشد.

وی ادامه داد: در **مرحله دوم**، اهداف تغییر را به طور حرفه‌ای و شفاف باید مشخص کرد. قبل از هر اقدامی، لازم است مشخص شود که چرا تغییر مورد نیاز است. مشکلات و تهدیدها و فرصت‌ها را باید ارزیابی و مشخص کرد و برای هرکدام راه حل و برنامه‌ای داشت، این برنامه‌ها ممکن است تلفیقی باشند. در نهایت مهم و حائز اهمیت است که تغییرات مورد نیاز و آینده از نظر محصولات، فناوری، ساختار، اقتصاد و فرهنگ نیز تعریف شوند.

ماکنعلی توضیح داد: در **مرحله سوم** انتخاب فرد یا افراد مسئول برای اجرای برنامه تغییر مهم است که در این راستا بایستی فرد یا افراد مسئول اجرای برنامه تغییر براساس شایسته سالاری و عدالت محوری انتخاب و به مردم و یا بعبارتی به تمامی ذینفعان و دست اندرکاران معرفی شوند و در آینده هم فرد یا افرادی که بعنوان مسئول انتخاب می‌شوند بایستی پاسخگوی کارکردهای خود باشند.

وی ادامه داد: فرد یا افراد انتخاب شده مسئولیت رهبری برای اجرای تغییرات برنامه ریزی شده را بر عهده می‌گیرند. مسئول تغییر باید نسبت به چیزهایی که نیاز به اصلاح دارند هوشیار وآگاه و مسئولیت پذیر باشد، افراد مسئول انتخاب شده برای اجرای برنامه تغییر، بایستی از ایده‌های خوب و منطقی و منطبق بر تغییر آینده استقبال و به آنها توجه کنند ضمن اینکه از اجرای ایده‌ها و اندیشه‌های خوب در عمل به صورت جدی و واقعی حمایت کنند. فرد یا افراد انتخاب شده برای اجرای برنامه تغییر نمی‌توانند بگویند ما این تغییر را قبول

نداریم ولی مجبوریم بپذیریم، آنها بایستی پاسخگوی نتایج اجرای برنامه تغییر باشند. ضرورت دارد فرد یا افراد مسئول اجرای برنامه بایستی به مردم معرفی شوند.

ماکنعلی افزود: در **مرحله چهارم** درک و تشخیص شرایط فعلی توسط فرد یا افراد مسئول اجرای برنامه تغییر صورت می‌گیرد؛ در این مرحله، فرد یا افراد مسئول برای اجرای برنامه تغییر بایستی به جمع‌آوری داده‌هایی درباره شرایط موجود بپردازند تا بتوانند تمامی دست اندرکاران و ذینفعان مرتبط با برنامه جدید را آماده اجرای برنامه تغییر کنند. آماده کردن افراد برای تغییر مستلزم بازخورد مستقیم و قوی در مورد نکات منفی وضعیت فعلی در مقایسه با وضعیت مطلوب آینده و حساس کردن افراد به عناصر تغییری است که در محیط آنها وجود دارد، در غیر اینصورت ممکن است طوفان‌ها و ناهنجاری‌های متعدد از جمله طوفان‌های اجتماعی اتفاق بیفتد. بحران‌های سیاسی و امنیتی متعاقب تغییر قیمت گاز مایع اخیر در کشور قزاقستان و تغییر قیمت بنزین در سال‌های گذشته در ایران را می‌توان در این زمینه نام برد.

به گفته وی در **مرحله پنجم** انتخاب یک روش پیاده سازی برای اجرای برنامه تغییر صورت می‌گیرد؛ این مرحله مستلزم تصمیم گیری در مورد بهترین راه برای ایجاد تغییر آینده است. مدیران ارشد و تصمیم گیر شامل وزیر و معاونین وزیر و همتایان آنها در سطوح استانی و شهرستانی بایستی با تشکل‌ها، انجمن‌ها، تعاونی‌ها، اصناف و سازمان‌های مردم نهاد که ممکن است دیدگاه‌های متفاوت و مخالفی داشته باشند از طریق بازدید و برگزاری جلسات، آنها را در معرض برنامه‌ها، تصمیمات و ایده‌های جدید خود برای تغییر قرار دهند و آنها را برای اجرای برنامه قانع و همراه کنند. بدون موافقت و متقاعد کردن و مشارکت تشکل‌ها، انجمن‌ها، تعاونی‌ها، اصناف و سازمان‌های مردم نهاد هر تغییری محکوم به شکست است و تبعات منفی آن مستقیماً متوجه کشور خواهد بود. تردیدی وجود ندارد هر گونه تصمیم گیری، بدون رضایت و اقناع و مشارکت همه دست اندرکاران و ذینفعان نتیجه بخش نیست.

ماکنعلی اضافه کرد: در **مرحله ششم** عملیاتی را که برای اجرای برنامه تغییر لازم است بصورت دقیق مشخص شود. این مرحله در واقع شامل کنار هم قرار دادن برنامه یا اطلاعات «چه چیزی» است. این مرحله همچنین زمان، مکان و چگونگی برنامه را تعیین می‌کند. این طرح مانند نقشه راه است. رویدادها و فعالیت‌های خاصی را که برای

ایجاد تغییر لازم است بایستی زمان بندی و یکپارچه کرد. در این مرحله همچنین مسئولیت هر یک از اهداف و مقاصد به طورٍ واضح تفویض می‌گردد. اجزا و شرح وظایف هر فرد و هر مسئولی دقیقاً بایستی در این مرحله مشخص و ابلاغ شود و همگی بایستی متعهد به شرح وظایف خود باشند.

وی افزود: در **مرحله هفتم** در این مرحله برنامه وارد فاز اجرا می‌شود. در این مرحله پس از پاسخ به تمام سوالات، ابهامات و جلب مشارکت تمام بخش‌ها، عملیات برنامه تغییر آغاز می‌شود.هنگامی که یک تغییر آغاز شد، هیجان اولیه می‌تواند در مواجهه با مشکلات روزمره از بین برود. مدیران می‌توانند با فراهم کردن منابع، توسعه شایستگی‌ها و مهارت‌های جدید، تقویت رفتارهای جدید و ایجاد یک سیستم پشتیبانی برای کسانی که این تغییر را آغاز می‌کنند، شتاب تغییر را حفظ و متعادل کنند.

ماکنعلی ادامه داد: در **مرحله هشتم** پیگیری عملیات اجرای برنامه و ارزیابی آن باید انجام شود که در طول این مرحله، مدیران باید نتایج واقعی را با اهداف تعیین شده در مرحله چهار مقایسه کنند. تعیین اینکه آیا اهداف برآورده شده اند یا خیر، مهم است و پیگیری و ارزیابی کامل نتایج به تعیین آن کمک می‌کند. تغییر باید نتایج مثبتی به همراه داشته و دارای الگوی مدیریت مبتنی بر نتایج باشد و بدون در نظر گرفتن نتایج و منفعت عامه نباشد.

سرویس خبری: دام و طیور و آبزیان

منبع: مهر